

ស្ទីវ ចាប

Steve Jobs

លោកវិលធី អ៊ីសាក់សុន

Walter Isaacson

ស្ទីវ ចប

តើសៀវភៅនេះនិយាយពីអ្វី?

សៀវភៅនេះនិយាយពីជីវប្រវត្តិរបស់ស្ទីវចប ដែលជាអតីតសហស្ថាបនិកក្រុមហ៊ុនអេបផល និងទូរស័ព្ទ អាយហ្វូនដែលយើងប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ។ សៀវភៅនេះរៀបរាប់តាំងពីកុមារភាពរបស់លោក រួមទាំងហេតុអ្វីបានជាគាត់មានគំនិតប្លែកខុសពីគេ។ លើសពីនេះ សៀវភៅនេះក៏និយាយពីចរិតការងារ និងចរិតជីវិតឯកជនរបស់គាត់ផងដែរ និងប្រាប់ពីមូលហេតុថាហេតុអ្វីបានជាគេបណ្តេញគាត់ពី ក្រុមហ៊ុនគាត់ជាអ្នកបង្កើត ហើយម៉េចបានជាគាត់អាចវិលត្រឡប់មកអេបផលវិញបាន?

តើអ្នកនិពន្ធជានណា?

លោកវ៉ាលធី អ៊ីសាកសុន (Walter Isaacson) គឺជាអ្នកនិពន្ធពីប្រវត្តិមនុស្សល្បីល្បាញក្នុងលោកជាច្រើន ពីព្រោះគាត់មិនត្រឹមតែជាអ្នកនិពន្ធប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែគាត់ក៏ជាប្រវត្តិរូបវិទូម្នាក់ផងដែរ។ សៀវភៅដែលលក់ដាច់បំផុតរបស់គាត់មានដូចជាសៀវភៅពីជីវប្រវត្តិរបស់ អាល់បឺត អែនស្តែន និងប៊ិនចាមីន ហ្វ្រេងលីន ជាដើម។ លើសពីនេះ គាត់ក៏ជានាយកប្រតិបត្តិ និងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់បណ្តាញសារ ព័ត៌មានស៊ីអេសអេស (CNN news network) ទៀតផង។

សេចក្តីប្រកាស

១. សៀវភៅសង្ខេប “ស្ទីវ ចប” មួយក្បាលនេះគឺជាកម្មសិទ្ធិរបស់ក្រុមហ៊ុន BOOKEYOND CO., LTD ដែលផ្តល់សេវាកម្មអេបទូរសព្ទដៃសង្ខេបសៀវភៅឈ្មោះថា bookeynd គំរិតសៀវភៅសង្ខេបនេះគឺជាការសង្ខេបរៀបរៀងដើម ដោយក្រុមការងារអេប bookeynd ផ្ទាល់ និងមិនមែនជាការបកប្រែទាំងដុលចេញពីប្រភពបរទេសតែមួយណាឡើយ។

២. សៀវភៅសង្ខេប “ស្ទីវ ចប” មួយក្បាលនេះត្រូវបាន អនុញ្ញាតឲ្យចែករំលែកបន្តគ្នាបាន សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ និងមិនអនុញ្ញាតឲ្យយកទៅធ្វើអាជីវកម្មបន្តគ្រប់រូបភាព ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីក្រុមហ៊ុន BOOKEYOND CO., LTD ឡើយ។

បញ្ហា (គំនិតស្អុល) ក្នុងសៀវភៅ

១. ស្ទើរចបមានគំនិតស្រឡាញ់ការឌីស្សាញ និងវិស្វកម្មកុំព្យូទ័រ ដោយសារឌីពុកចិញ្ចឹម និងមិត្តល្អរបស់គាត់

២. សមាជិការងារខ្ពស់ និងញាណដឹងពីសម្រស់របស់ចបគឺបានមកពី ការប្រើប្រាស់ ថ្នាំមមើមមាយអេលអេសឌី (LSD) និងការសមាធិខាង ព្រលឹងវិញ្ញាណ

៣. ក្រុមហ៊ុនអេបផលកុំព្យូទ័របង្កើតឡើងក្រោមគំនិតច្នៃប្រតិដ្ឋរបស់ ស្ទើរវ៉ូស្លៀក ហើយឈ្មោះ ថា អេបផល ចបគាត់នឹកឃើញក្រោយពីគាត់ បានទៅលេងចំការអេបផល ឬចំការផ្លែប៉ែប

៤. ភាពនិយមភាពល្អឥតខ្ចោះ ឬសុក្រិតភាពពេកបានធ្វើឲ្យចបមាន ចរិកលក្ខណៈ គ្រប់គ្រងត្រួតត្រាលើបុគ្គលិកជ្រុល និងក្លាយជាមនុស្ស ឆេវឆាវយោរហៅ

៥. ចរិតលក្ខណៈចូលចិត្តភាពសុក្រិត្យនិយម និងនិយមភាពល្អឥតខ្ចោះ បានធ្វើឲ្យគាត់ផលិតកំពូទម្រំប្រេនម៉ាក់ស៊ីនចូសបានលក់យ៉ាងជោគជ័យ តែក៏បានធ្វើឲ្យត្រូវគេបណ្តេញចេញពីក្រុមហ៊ុនខ្លួនឯងដែរ

៦. ក្រោយពីចេញពីអេបផល ចបមកបង្កើតក្រុមហ៊ុននិក និងទិញក្រុមហ៊ុនពិសារ។ តែសុទ្ធតែបរាជ័យលើរឿងបង្កើតកម្មវិធីកំពូទម្រំ និងគ្រឿងកំពូទម្រំ តែត្រូវប៉ាន់នឹងភាពយន្តតុក្កតាទៅវិញ

៧. ចបបានវិលមករកគ្រួសារបង្កើតគាត់វិញ និងបង្កើតគ្រួសារផ្ទាល់ខ្លួនមួយ និងផ្សះផ្សារជាមួយ កូនស្រីដែលគាត់បានបោះបង់ចោលពីមុន

៨. ការធ្លាក់ខ្លួនរបស់អេបផលបង្ខំឲ្យស្ទីវចបត្រឡប់មកជួយអេបផលវិញ។ តែចបបាន ប្រមូលអំណាចខ្លួនយកមកវិញ និងបណ្តេញចោលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលចាស់ៗ ដើម្បីគាត់បានធ្វើការងារដោយស្រួល

៩. ចបបង្កើតបានអាយម៉ាក់ (iMac) ក្រោយពីបានជួបដៃគូអ្នកឌីស្សាញពោរពេញ ទេពកោសល្យ និងការស្រមៃស្រមៃម្នាក់

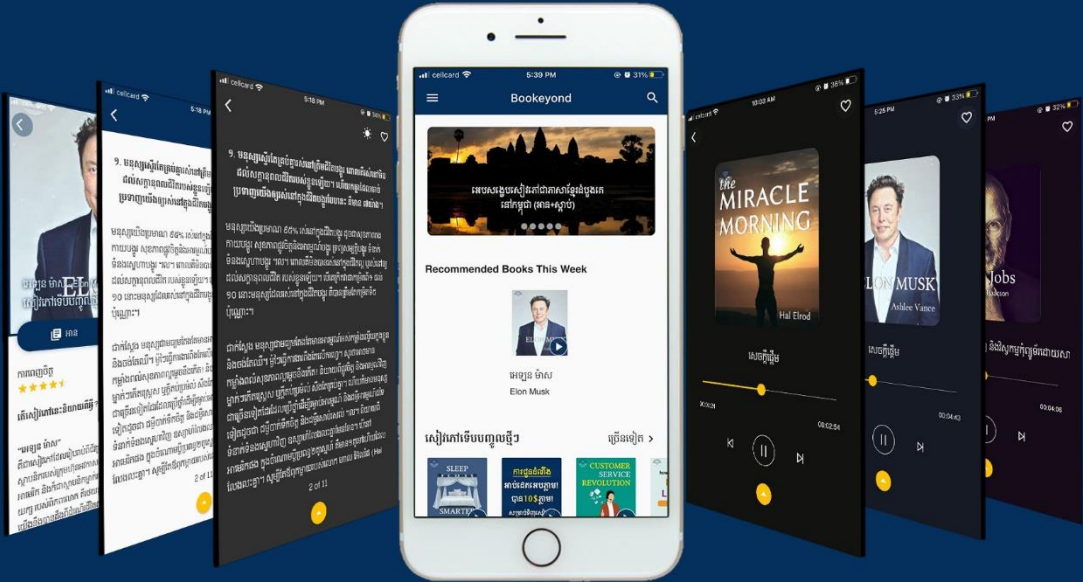
១០. អេបផលបានបង្កើតអាយផិត អាយហ្វូន និងអាយផេតឡើង ដើម្បីចង់គ្រប់គ្រង ឧបករណ៍ឌីជីថលទាំងឡាយ

១១. ចរិតត្រួតត្រាគ្រប់គ្រងជារបស់ខ្លួនឯងធ្វើឲ្យចបបង្កើតការប្តឹង ប្តល់អ្នកជុំវិញ ដែលអាចផលិតបានស្រដៀងខ្លួន

១២. ចបស្តាប់មុនការគ្រោងទុក ដោយសារតែចចេសមិនស្តាប់ និង ចង់ធ្វើអ្វីដែលប្លែកខុសពីភាពដដែលៗ

អេបសង្ខេបសៀវភៅជាភាសាខ្មែរដំបូងគេបង្អស់នៅកម្ពុជា (អាស+ស្តាប់)

1

ទាញយកអេប bookeyond ភ្លាម គឺងបានទទួល **10\$** ក្នុងអេបដោយស្វ័យប្រវត្តិសម្រាប់ទិញសៀវភៅក្នុងអេបភ្លាម

2

Join គេឡើងក្រុមធារណៈ bookeyond ភ្លាម គឺងបានកាតព្វ **5\$** ក្នុងអេប បន្ថែមទៀត (ប៉ុន្តែត្រូវទាក់ទងមកក្រុមការងារដើម្បីទទួលបានកាតព្វនៃអេប)

ទាញយកអេបឥឡូវនេះ

Join Telegram

“ជំនួយភាពដ៏ដ្ឋាន” គឺជាបុព្វហេតុរបស់យើង។

ដោយសារបុព្វហេតុនេះ យើងបង្កើតអេប bookeyond ឡើង ដើម្បីបំរើវិញ្ញូប្រែប្រែយើងរៀន។ យើងមិនរៀនដំបូងមុនឡើយ។ យើងអាចរៀនពេលហាត់ប្រាណ បោកទោអារ ធ្វើដំណើរ ស្ទុះបារាបរណ៍...

ស្ទីវចបមានគំនិតស្រឡាញ់ការឌីជីថល និងវិស្វកម្មកុំព្យូទ័រដោយសារឌីជីថលភិក្ខុ និងមិត្តល្អរបស់គាត់

ស្ទីវចប (Steve Jobs) កើតនៅថ្ងៃទី២៤ កុម្ភៈ ១៩៥៥ ។ ស្ទីវចបមានឌីជីថលភិក្ខុមួយចំនួនឈ្មោះថា លោក ផ្សេនចប និងអ្នកស្រីខ្លាចចប ។ ពួកគាត់ទាំងពីរនាក់នេះរស់នៅក្នុងសង្កាត់ស៊ីលីកុង វ៉ាលី (Silicon Valley) សហរដ្ឋអាមេរិក ។ តាមពិតទៅ ស្ទីវចបត្រូវបានឌីជីថលភិក្ខុបង្កើតគាត់បោះបង់ចោលតាំងពីគាត់ នៅជាទារកមកម៉្លេះ ។ រឿងហេតុដែលបង្កឲ្យមានការបោះបង់កូនចោលបែបនេះ គឺដោយសារតែ មានការបង្ខិតបង្ខំពីគ្រួសារខាងម្តាយបង្កើតគាត់ ។ ស្ថិតនៅក្នុងគ្រួសារគ្រីស្តបរិស័ទកាតូលិកដ៏តឹងរឹង មួយ ម្តាយបង្កើតចបឈ្មោះថា ចូអាន សាយបល (Joanne Schieble) ត្រូវបានគ្រួសារគាត់ហាមមិន ឲ្យយក ឌីជីថលភិក្ខុបង្កើតចបឈ្មោះអាប៊ុលហ្វាតា ចាន់ដាលី (Abdulfattah Jandali) ទេ មូលហេតុគឺដោយសារតែ លោកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម ។

ឌីជីថលភិក្ខុមគាត់លោកផ្សេនចប គឺជាជាងបច្ចេកទេសវិស្វកម្មថ្មីយន្តហើយគាត់គឺជាអ្នកដែលបាន ណែនាំចបឲ្យស្គាល់ពីពិភពវិស្វកម្ម និងឱ្យសាញ់ចប ។ លោកផ្សេនបានព្យាយាមបណ្តុះបណ្តាល និងផ្ទេរជំនាញជាង ឡានឲ្យស្ទីវចបតាំងពីក្មេងមកម៉្លេះ ។ ស្ទីវចបធ្លាប់បានឆ្លើយថា គាត់ពិតជាចាប់អារម្មណ៍ស្នាដៃហត្ថកម្ម ឌីជីថលភិក្ខុខ្លាំងណាស់ ។ ឧទាហរណ៍ បើគ្រួសារគាត់ត្រូវការទូរទស្សន៍ ឌីជីថលភិក្ខុមគាត់លោកផ្សេន

លហ្នឹង នឹងធ្វើមួយដោយខ្លួនឯង ហើយប្រើស្ទីវចបឲ្យជួយកិច្ចការនោះ ដែរដើម្បីឲ្យគាត់ចេះ។

គំនិតឌីស្សាញបែបសាមញ្ញស្អាតសណ្តាប់ធ្នាប់ និងប្រណិតថ្លៃថ្នូរបាន ដក់ជាប់នៅក្នុងគំនិតគាត់ តាំងពីគាត់នៅក្មេង ដោយសារតែគាត់ធ្លាប់ រស់នៅក្នុងផ្ទះឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមគាត់ដែលមាន លក្ខណៈសាមញ្ញ ដែល មានកម្រាល ជញ្ជាំង និងពិដានភាគច្រើនធ្វើពីកញ្ចក់ និងបើកវាល ទូលាយ មិនស្តែកស្តះ រញ្ជ័ររញ្ជ័រ តាំងពីពេលគាត់នៅតូច។ ផ្ទះគ្រួសារ នោះមិនថ្លៃទេ ប៉ុន្តែស្អាតសាមញ្ញ។ ផ្ទះប្រភេទនោះមានឈ្មោះថា ផ្ទះ អាយឃ្លើរ (Eichler house) ដែលយកតាមឈ្មោះអ្នករចនាប្លង់ អចលនទ្រព្យអាមេរិកាំងឈ្មោះថា ចូសែហ្វ អាយឃ្លើរ (Joseph Eichler) ។

ស្ទីវចបបានរៀន និងស្វែងយល់បានច្រើនពីកុំព្យូទ័រពីមិត្តភក្តិវិទ្យាល័យ គាត់ម្នាក់ដែលមានឈ្មោះថា ស្ទីវវ៉ូស្លៀក (Steve Wozniak) ។ តាម ពិតទៅ ស្ទីវវ៉ូស្លៀកចេះ និងមានទេពកោសល្យខាងបច្ចេកទេស កុំព្យូទ័រ តាំងពីមុនស្គាល់ស្ទីវចបមកម៉្លេះ។ ពួកគាត់ទាំងពីរនាក់មានមិត្តភាព ស្និតរមួតនឹងគ្នាណាស់ បើទោះជា ស្ទីវវ៉ូស្លៀកចាស់ជាងស្ទីវចប ៥ឆ្នាំក៏ ដោយ។

ពួកគាត់ទាំងពីរនេះចូលចិត្តលេងសើច និងចូលចិត្តលេងបោកបញ្ឆោត គ្នាណាស់ ប៉ុន្តែក៏ចូលចិត្តរុករក ស្រាវជ្រាវឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិចខ្លាំង ណាស់ ដើម្បីរកមើលថាតើពួកគេអាចបង្កើតអ្វីបាន។ នៅឆ្នាំ ១៩៧១

ពួកគាត់ទាំងពីរក៏បង្កើតឧបករណ៍ដំបូងម្យ៉ាងដែលអាចឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់តេឡេស័រព្រហ្មទៅ មនុស្សដែលនៅឆ្ងាយបានដោយឥតគិតថ្លៃ។ ឧបករណ៍នោះ ពួកគាត់ឲ្យឈ្មោះថា “ប្រអប់ខៀវ (Blue Box)” ។ អ្នកបង្កើតឌីស្យាញគឺលោកស្ទីវស្ទៀក។ ហើយអ្នកធ្វើឲ្យគំនិតច្នៃប្រតិដ្ឋរបស់ពួកគាត់ក្លាយ ទៅជាអាជីវកម្មគឺស្ទីវចប។ កាលនោះចបទិញវត្ថុធាតុដើមអស់ ៤០ដុល្លារ ហើយលក់ឧបករណ៍ប្រអប់ ខៀវនោះក្នុងតម្លៃ ១៥០ដុល្លារ។ អ្នកទាំងពីរលក់ឧបករណ៍បានដិត ១០០ឯកតា។ ទឹកលុយដែលពួក គាត់ទាំងពីរទទួលបានបានធ្វើឲ្យស្ទីវស្ទៀកកាន់តែខំប្រឹងអភិវឌ្ឍជំនាញវិស្វកម្មកុំព្យូទ័របស់គាត់ រីឯ ស្ទីវចបវិញកាន់តែមានទឹកចិត្តមានទស្សនៈកាន់តែឆ្ពោះទៅមុខថែមទៀត។ ទីបំផុត ពួកគាត់ទាំងពីរនាក់ ក៏បានសម្រេចចិត្តសហការបង្កើតក្រុមហ៊ុន អេបផល (Apple) ឡើង នៅថ្ងៃទី ០១ មេសា ១៩៧៦ ។

សមាធិការងារខ្ពស់ និងញ្ញាណដឹងពីសម្រស់របស់ចបគឺបានមកពីការប្រើប្រាស់ ថ្នាំមេម៉ាយអេលអេស ឌី (LSD) និងការសមាធិខាងព្រលឹងវិញ្ញាណ

ស្ទើរចបធ្លាប់បានលើកឡើងថាដើមហេតុដែលធ្វើឲ្យលោកមានញ្ញាណ ដឹងពីសម្រស់ ដឹងថាអ្វីស្អាត ឬមិនស្អាត និងដែលធ្វើឲ្យគាត់មាន សមាធិការងារខ្ពស់ គឺដោយសារតែលោកបានភ្ជាប់បទពិសោធន៍ ប្រើ ប្រាស់ថ្នាំមេម៉ាយអេលអេសឌី (LSD) និងការហ្វឹកហាត់ខាង ព្រលឹងវិញ្ញាណ (spirituality) ។

ចបបានចុះឈ្មោះចូលរៀននៅមហាវិទ្យាល័យរីឌ (Reed College) នៅក្នុងរដ្ឋអ៊ូរីហ្គាននៅឆ្នាំ ១៩៧២ ។ សាលានេះគឺជាសាលារៀនឯកជន ដែលផ្តោតខាងសិល្បៈសេរី។ នៅសាលារៀននេះហើយដែលស្ទើរចប បានងប់ងល់មែនទែនទៅនឹងការធ្វើសមាធិខាងព្រលឹងវិញ្ញាណ និង សាកល្បងប្រើថ្នាំមេម៉ាយអេលអេសឌីជាមួយមិត្តភក្តិ ។

ចបមានអារម្មណ៍ថាការប្រើប្រាស់ថ្នាំមេម៉ាយអេលអេសឌីបានជួយពង្រឹង វិញ្ញាណគាត់ឲ្យកាន់តែដឹងថា អ្វីសំខាន់បំផុតក្នុងជីវិតគាត់ និងបង្ហាញ គាត់ពីអ្វីដែលគាត់មិនដែលធ្លាប់ឃើញពីមុនមក។ តាមរយៈ បទ ពិសោធន៍មេម៉ាយអេលអេសឌីដោយសារថ្នាំ និងការសមាធិខាងព្រលឹង វិញ្ញាណ គាត់យល់ការពិតសម្រាប់ ខ្លួនគាត់ថា ការបង្កើតអ្វីដែលអស្ចារ្យ រឿងគឺជាកិច្ចការសំខាន់ជាងកិច្ចការណាៗទាំងអស់ក្នុងជីវិតលោក ។

កាលណោះគាត់បានទៅប្រទេសឥណ្ឌា ៧ខែ ដើម្បីស្វែងយល់ពីខាង ព្រលឹងវិញ្ញាណក្នុងលិទ្ធិហ្សិន (Zen) នៃព្រះពុទ្ធសាសនានិកាយមហាយាន។ លិទ្ធិហ្សិនបានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងដល់បុគ្គលិកលក្ខណៈ របស់ ចប និងវិធីសាស្ត្របង្កើតសម្រស់ល្អប្រណិតដោយប្រើភាពសាមញ្ញ បំផុត និងបានណែនាំឲ្យលោក ស្គាល់ពីអំណាចរបស់អព្ពន្ធពញ្ញាណ។ អព្ពន្ធពញ្ញាណគឺជាការដឹងដោយអារម្មណ៍ជាអ្នកប្រាប់។ និយាយម្យ៉ាង ទៀត គាត់បានដឹងថាអារម្មណ៍អាចប្រាប់ឲ្យមនុស្សយើងដឹងពីអ្វីមួយ ធុតខ្លាំងមែនទែន។

ការប្រើថ្នាំមមើលមមាយអេលអេសឌី និងការសមាធិខាងព្រលឹង វិញ្ញាណបានធ្វើឲ្យគាត់មានសមត្ថភាព ពិសេសមួយដែលបុគ្គលិកគាត់ ម្នាក់ហៅថា សមត្ថភាពកាឡែការពិត (reality distortion field)។ បើគាត់ សម្រេចចិត្តធ្វើអ្វីមួយឲ្យកើតឡើងហើយ មនុស្សនៅជុំវិញខ្លួន គាត់ ពេលស្តាប់លឺគាត់និយាយ ពេលស្តាប់គាត់បង្ហាញពីរបស់មួយ នោះ ពួកគេនឹងជឿថារឿងនោះនឹងក្លាយទៅជាការពិត និងមើល ឃើញ រឿងនោះដូចជាការពិតអញ្ចឹង។ ពេលគឺគាត់អាចបត់បែនការពិតទៅ តាមចិត្តគាត់បាន។

ស៊ីវិចបតែងតែសង្កត់ធ្ងន់ជានិច្ចទៅលើភាពស្អាតសណ្តាប់ធ្នាប់ និងភាព សាមញ្ញ រាល់ពេលដែល ឌីស្សាញរចនារាល់ផលិតផលអេបផលទាំងអស់។ ការស្រឡាញ់និងទាមទារចង់បានសោភ័ណភាព ស្អាតមិនស្អុត ស្អាញនេះគឺដោយសារតែគាត់ស្រឡាញ់ចូលចិត្តសិល្បៈ ដែលលោក ធ្លាប់បានរៀននៅ មហាវិទ្យាល័យរឺឌី។ កាលនោះ បើទោះជាគាត់បាន

បោះបង់ចោលមហាវិទ្យាល័យនោះក៏ដោយ ក៏ត្រូវនៅ តែអនុញ្ញាតឲ្យ
 គាត់ចូលរៀនបន្ត។ ប៉ុន្តែគាត់រៀនតែមុខវិជ្ជាណាដែលត្រូវនឹងក្តីបំណង
 គាត់តែប៉ុណ្ណោះ។ មុខវិជ្ជាដែលត្រូវនឹងចិត្តគាត់មួយនោះគឺ ថ្នាក់អក្សរធ្នូ
 ង់។ ដោយសារបានរៀនថ្នាក់នេះហើយ ទើបគាត់ មានជំនាញឌីស្សាញ
 ផ្ទៃអេក្រងសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់របស់កុំព្យូទ័រម៉ាក (Mac) ។

ក្រុមហ៊ុនអេបផលកុំព្យូទ័រខ្មែរឡើងក្រោមគំនិតច្នៃប្រតិដ្ឋរបស់ស្ទីវ៉ូស្លៀក ហើយឈ្មោះ ថា អេបផល ចបគាត់នឹកឃើញក្រោយពីគាត់បានទៅលេងចំការអេបផល ឬចំការផ្តែប៉ម

បើមើលគិតមើលទៅ វាដូចជាមិនត្រូវគ្នាទាល់តែសោះ។ មនុស្សដែល ប្រើថ្នាំមមើលមមាយ ហើយចូល ចិត្តសមាធិព្រលឹងវិញ្ញាណ បែរជាមក បង្កើតកុំព្យូទ័រឯណាឯណោះទៅវិញ។ កាលណានោះ ចបគាត់ ស្រមៃ ចង់បង្កើតអាជីវកម្មមួយដោយខ្លួនឯង ហើយចែជន្យ មិត្តភក្តិគាត់ស្ទីវ៉ូ ស្លៀក ក៏បានរកឃើញ គំនិតច្នៃប្រតិដ្ឋបង្កើតកុំព្យូទ័រឯកជន (PC personal computer) ជំនាន់ថ្មីមួយ ចំពេលនោះដែរ។ សុំបញ្ជាក់ថា ទាំងកុំព្យូទ័រឡើបចប់ ទាំងកុំព្យូទ័រតាំងលើតុសុទ្ធតែជាប្រភេទកុំព្យូទ័រ ឯកជន។

ចបបានជម្រុញឲ្យស្ទីវ៉ូស្លៀកចូលរួមឡើងធ្វើបទបង្ហាញពីគំនិតខ្លួន ដើម្បីប្រមូលវិនិយោគិនមកវិនិយោគ លើគម្រោងរបស់ខ្លួន នៅក្នុងភ្នំប កុំព្យូទ័រហូមប្រូ។ ភ្នំបកុំព្យូទ័រហូមប្រូនេះគឺជាកន្លែងដែលអ្នកស្រឡាញ់ ងប់ងុលនឹងកុំព្យូទ័រមកជួបជុំគ្នាដើម្បីដោះដូរគំនិតគ្នា ហើយទីនោះគឺជា កន្លែងដែលឲ្យតម្លៃទៅលើ បច្ចេកវិទ្យា និងការជំនះវប្បធម៌ ឬគំនិត ចាស់ដដែលៗ ដែលត្រូវនឹងចំណង់ចំណូលចិត្តចបស្រាប់។

ស្ទីវ៉ូស្លៀកបានយល់ឃើញថាកុំព្យូទ័រកាលសម័យនោះត្រូវការគ្រឿង បំណែកដាច់ដោយឡែកៗពីគ្នា ជាច្រើនដើម្បីដំណើរការ ដែលស្មុគ ស្មាញពិបាកគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់។ ក្នុងប្រជុំនោះ ស្ទីវ៉ូស្លៀក បាន

លើកឡើងថា កុំព្យូទ័រគួរតែដំណើរការនៅក្នុងប្រអប់ម៉ាស៊ីនមួយដែល
មានគ្រឿងសម្រាប់ដំណើរ ការទាំងអស់នៅក្នុងនោះ ហើយគួរតែមាន
ក្តារចុចមួយ អេក្រង់មួយ និងម៉ៅមួយ ពោលគឺមានមួយចប់ នៅលើតុ
តែងម្តង ។

ដំបូងឡើយ ស្ទីវរ៉ូស្លៀកគិតថាចែករំលែកគំនិតនេះដោយសេរីមិន
ចាំបាច់ចង់បានការវិនិយោគអីទេ នៅក្នុងភ្លឺបនោះ។ ប៉ុន្តែចបទទួច
ប្រាប់ថាពួកគាត់ទាំងពីរនាក់អាចនឹងរកបានប្រាក់ចំណេញពីគំនិតច្នៃ
ប្រតិដ្ឋរបស់ស្ទីវរ៉ូស្លៀក ។

មិនបង្កង់យូរ ស្ទីវរ៉ូស្លៀក និងចបបានបង្កើតក្រុមហ៊ុនមួយឡើង។ មុន
នឹងបង្កើត ពួកគាត់ត្រូវ រកឈ្មោះដាក់ឲ្យក្រុមហ៊ុនរបស់ពួកគាត់។
ក្រោយពីបានទៅលេងចំការផ្លែប៉ម (ឬអេបផល) ចបក៏បាន គិតថា
អេបផលគឺជាឈ្មោះដែលទំនងបំផុត ពីព្រោះវាសាមញ្ញ កំប្លែង និងនរ
ណាៗក៏ធ្លាប់ស្គាល់ ធ្លាប់លឺ។ ក្រោយមក ពួកគាត់ក៏សម្រេចយកឈ្មោះ
ថា អេបផលនេះតែម្តងទៅ។ ជាមួយនឹងដើមទុន ត្រឹម ១,៣០០ដុល្លារ
ពួកគាត់ក៏បានបង្កើតក្រុមហ៊ុន អេបផលកុំព្យូទ័រ (Apple Computer)
ឡើងនៅក្នុងថ្ងៃទី០១ មេសា ១៩៧៦ ។

ស្ទីវរ៉ូស្លៀក និងចបបានចំណាយពេលមួយខែប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងទៅផ
លិតកុំព្យូទ័រ ១០០គ្រឿងដោយ ដៃ។ ពាក់កណ្តាលបានលក់ទៅឲ្យ
ហាងលក់កុំព្យូទ័រ ហើយពាក់កណ្តាលទៀតគឺលោកទៅឲ្យមិត្តភក្តិ និង
អតិថិជនរាយរងដទៃទៀត។

បន្ទាប់ពីចំណាយពេល ៣០ថ្ងៃនោះក្រោយមក ពួកគេក៏បានបង្កើតកុំព្យូទ័រប្រេនអេបផលដំបូងឡើង ឈ្មោះថា អេបផលរ៉ែន (Apple I) ។ អេបផលកុំព្យូទ័រក៏ចាប់ផ្តើមទទួលបានប្រាក់ចំណេញក្រាស់ក្រៃល ពីប្រេនផលិតផលដំបូងនេះរបស់ខ្លួន។ ទាំងពីរនាក់បានរួមគ្នាបង្កើតក្រុមការងារដ៏ខ្លាំងមួយក្រុម។ ស្ទីវ៉ូស្លៀកទទួលបានការងារខាងវិស្វកម្មបង្កើតកុំព្យូទ័រ រីឯចបវិញគឺជាអ្នកគិតទៅលើទស្សនៈវិស័យ។ ចបគាត់មើលឃើញថាកុំព្យូទ័រឯកជនអាចនឹងផ្លាស់ប្តូរពិភពលោកបាន។

ទាញយកអេបឥឡូវនេះ

ភាពនិយមភាពល្អឥតខ្ចោះ ឬសុក្រិតភាពពេកបានធ្វើឲ្យចបមានចរិកលក្ខណៈ គ្រប់គ្រងត្រួតត្រាលើ
បុគ្គលិកជ្រុល និងក្លាយជាមនុស្សទេវតាវាយោរយោ

ពីអន្លើយើងបានដឹងពីប្រវត្តិខ្លះមកហើយពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុនអេបផល ឥឡូវយើងមកមើល ចរិកលក្ខណៈការងាររបស់គាត់ម្តង។ ស្ទើរចប់គឺ មនុស្សដែលមិនទៀងទាត់ និងពិបាកនឹងទាយត្រូវ ណាស់ បើយោង តាមមនុស្សដែលស្គាល់ និងធ្វើការងារផ្ទាល់ជាមួយគាត់។ បើនរណា ម្នាក់ធ្វើការងារ មិនត្រូវចិត្ត មិនត្រូវស្តង់ដារខ្ពស់គាត់ទេ គាត់នឹងបោះ កំហឹងទៅដាក់ម្នាក់នោះភ្លាម ព្រមទាំងស្តីប្រមាថ ផ្ទាល់មាត់ទៅគេទៀត ផង។ មូលហេតុដែលគាត់គ្រប់គ្រងបុគ្គលិកគាត់ជ្រុល និងមានកំហឹង ជ្រុល គឺដោយសារតែគាត់គឺជាប្រភេទមនុស្សសុក្រិតនិយមដែលមាន ចេះអធ្យាស្រ័យ ឬមនុស្សចូលចិត្ត ភាពល្អឥតខ្ចោះមិនខ្លាចនឹងស្តីឲ្យ គេ។ ចបគាត់ចង់ឲ្យផលិត ផលកុំព្យូទ័រ ប្រេន អេបផលធុ (Apple II) ផលិតចេញមកមានភាពល្អឥតខ្ចោះគ្រប់លក្ខណៈទាំងអស់ តាំងពីដើម រហូតដល់ចប់។ ដល់ពេលគាត់ ចង់ឲ្យល្អឥតខ្ចោះពេកទៅ ក្រុមការងារ គាត់ម្នាក់ៗខ្សោយអស់កម្លាំង និងឆន្ទៈធ្វើការងារជាមួយគាត់ ទោះជាប្រេនអេបផលធុបានផលិតចេញមកលក់ដាច់ជោគជ័យក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៧ យ៉ាងណាក៏ដោយ។

ពេលកិច្ចការបុគ្គលិកណាម្នាក់មិនសូវជាល្អ ឬអស់ ចបនឹងប្រាប់ថា ការងារអ្នកឯងគឺដូចអាចម៍អញ្ចឹង។ ហើយបើឃើញថាមានកំហុសមិន ល្អសូម្បីតែប៉ុនក្រចកដៃ ក៏គាត់ខឹងសម្បារភ្លាមៗតែម្តង។

ពេលក្រុមហ៊ុនអេបផលកាន់តែរីកធំទៅៗ ចបកាន់តែសាហាវឃោរឃៅខ្លាំងទៅៗដែរ។ នៅទីបំផុត លោកម៉ែកស្កុត (Mike Scott) ត្រូវបានគេតែងតាំងធ្វើជាប្រធានក្រុមហ៊ុនអេបផល ហើយកិច្ចការសំខាន់ របស់គាត់គឺត្រូវគ្រប់គ្រងស្ទីវចបឲ្យជាប់កុំឲ្យគាត់សាហាវឃោរឃៅពេក។

លោកម៉ែកស្កុតជាទូទៅត្រូវប្រឈមមុខនឹងចបជារឿយៗទាក់ទងបញ្ហាពិបាកៗដែលបុគ្គលិក រាយការណ៍ថាពួកគេមិនចេះធ្វើការ និងគ្មានកម្លាំងធ្វើការឲ្យចបឡើយ។ ជាទូទៅ វាធ្វើឲ្យពួកគេមិន សូវជាត្រូវរ៉ូវនឹងគ្នាប៉ុន្មានទេ។ ជួនកាល ស្ទីវចបខឹងពេករហូតដល់ថ្នាក់ស្រក់ទឹកភ្នែកពីព្រោះខ្លួនហាក់ ដូចជាមិនអាចបញ្ហា ឬគ្រប់គ្រងនរណាម្នាក់បាន ហើយគ្រប់គ្រងអេបផលកាន់តែលំបាកទៅៗ។

គាត់កាន់តែខឹងសម្បុររឹតតែខ្លាំង ពេលលោកម៉ែកស្កុតបានព្យាយាមដាក់កំហិតភាពនិយមសុក្រឹតភាព របស់គាត់ ពោលគឺដាក់កំហិតកុំឲ្យគាត់គិតពីភាពល្អឥតខ្ចោះពេក។ ប៉ុន្តែសម្រាប់លោកម៉ែកស្កុតវិញ លោកគ្រាន់តែចង់ឲ្យចបយកភាពល្អឥតខ្ចោះនិយមរបស់គាត់លុបលើបហេតុផលខ្លាំងពេក ឲ្យយល់ពី អារម្មណ៍ និងហេតុផលក្រុមការងារគាត់ផង។

មានពេលមួយនោះ លោកម៉ែកស្កុតបានចូលធ្វើអន្តរាគមន៍ដោយសារតែចបគិតថាពណ៍ត្នោតខ្ចី ប្រមាណ ២,០០០ពណ៍គ្មានមួយណាត្រូវនឹងពណ៍កេសម៉ាស៊ីនប្រេនអេបផលធុឡើយ ហើយមួយទៀត ចបគាត់ចង់ចំណាយពេលច្រើនថ្ងៃទៀតដើម្បីសម្រេចចិត្តមើលថាតើតែមជ្រង់កេសម៉ាស៊ីនអេបផលធុ ហ្នឹងគួរតែមូល ឬទាល់ប៉ុណ្ណា

ទើបល្អ។ ប៉ុន្តែលោកម៉ែកស្តុតផ្តោតសំខាន់ធ្វើម៉េចឲ្យប្រអប់កេសម៉ែស៊ីន នោះផលិតចេញ និងចេញលក់ឆាប់ៗទៅ មិនត្រូវសាំញ៉ាំច្រើនទេ។ ដោយសារតែប្រេនអេបផលជូ ដែលអនុម័តឲ្យផលិតចេញនោះបានលក់ដាច់ទទួលបានជោគជ័យខ្លាំងនៅលើទីផ្សារ ស្ទីវចបក៏មិនសូវជាមានទឹកមាត់ទៅខឹងសម្បារខ្លាំងនឹងលោកម៉ែកស្តុតដែរ។

៥

ចរិតលក្ខណៈចូលចិត្តភាពសុក្រិក្សនិយម និងនិយមភាពល្អឥតខ្ចោះ បានធ្វើឲ្យគាត់ផលិតកុំព្យូទ័រប្រេនម៉ាកស៊ីនចូសបានលក់យ៉ាងជោគជ័យ តែក៏បានធ្វើឲ្យត្រូវគេបណ្តេញចេញពីក្រុមហ៊ុនខ្លួនឯងដែរ

ប្រេនអេបផលជូត្រូវបានលក់ដាច់អស់ប្រមាណ ៦លានគ្រឿង ប៉ុន្តែសម្រាប់ចប ជោគជ័យនេះមិនទាន់ ចាត់ទុកថាជាជោគជ័យនៅឡើយទេ ពីព្រោះគំនិតច្នៃប្រតិដ្ឋប្រេនអេបផលជូនេះមិនមែនជាប្រេនលោកទេ តែជាប្រេនស្ទីវវ៉ូស្លៀក។ ដូច្នោះ គាត់ចង់បង្កើតមួយជាប្រេនផ្ទាល់ខ្លួន និងល្អជាងប្រេនអេបផលជូ។ គាត់ចង់បង្កើតម៉ាស៊ីនកុំព្យូទ័រមួយដែលគាត់ប្រើពាក្យថា “ម៉ាស៊ីនដែលជាន់ផ្ទៀងពិភពលោក”។ ក្រោយមក

គាត់ក៏ឈប់បង្កើតបន្តប្រេនអេបផលធូហើយ តែគាត់បង្កើតប្រេនថ្មី មួយទៀតឈ្មោះថា ម៉ាកស៊ីនចូស (Macintosh) ។ ម៉ាកស៊ីនចូសរឹតតែ ធ្វើឲ្យកុំព្យូទ័រឯកជនប្រែប្រួលមុខមាត់កាន់តែ ខ្លាំងឡើងៗ ហើយចប ត្រូវបានមនុស្សម្នាចាត់ទុកថាជានិមិត្តរូបនៃបច្ចេកវិទ្យា ។

ប៉ុន្តែម៉ាកស៊ីនចូសនេះមិនមែនជាកំនិតច្នៃប្រតិដ្ឋិចបទាំងស្រុងទេ តែជា គាត់បានលួចយកគម្រោង ម៉ាកស៊ីនចូសនេះពីអ្នកបង្កើតវាគឺលោក ចេ ហ្វារ៉ាស៊ីន (Jef Raskin) ដែលជាអ្នកជំនាញខាងផ្ទាំង អេក្រង់កុំព្យូទ័រ ។ ចបបានយកកំនិតនោះ និងបង្កើតជាម៉ាកស៊ីនមួយដែលដើរនៅលើមី ក្រូប្រូសេសស៊ី ដែលមានកម្លាំងពេញល្អមនឹងអាចដាក់ក្រាហ្វិកសំខា ន់ៗទំនើបៗបាន ហើយនិងអាចបញ្ជាស្ទើរតែតែ ស្រុងបានដោយម៉ៅចុ ច ។

កុំព្យូទ័រឯកជនប្រេនម៉ាកស៊ីនចូសទទួលបានជោគជ័យដែលគ្មានអ្វីមក អាចប្រៀបធៀបស្មើបានឡើយ ។ មូលហេតុមួយផ្នែកគឺដោយសារតែការ ធ្វើយុទ្ធនាការទីផ្សារមិនសំចៃ រួមទាំងការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម តាម ទូរទស្សន៍ដែលអន្ទងអារម្មណ៍ទស្សនិកជនផងដែរ ។ ដោយសារតែ ប្រជាប្រិយការផ្សាយ ពាណិជ្ជកម្ម ការដាក់លក់ប្រេនម៉ាកស៊ីនចូសប ណ្តាលឲ្យមានការលឿនរហ័សទាំងស្ទើរចបផង ទាំងម៉ាកស៊ីនចូសផង ។

ចបជាមនុស្សដែលឆ្លាតពីដើមរហូតដល់ចប់ ។ គាត់បានអនុញ្ញាតឲ្យ មានការរៀបចំកម្មវិធីសំភាសន៍គាត់ ទ្រង់ទ្រាយធំៗជាមួយនឹងទស្សនាវ ដ្តីល្បីៗជាច្រើន ។ គោលបំណងគាត់គឺដើម្បីអូសទាញបញ្ចុះបញ្ចូល ឲ្យ

អ្នកកាសែតគិតថាការសំភាសន៍របស់គាត់មានលក្ខណៈពិសេសដាច់ពី
គេ ។

យុទ្ធសាស្ត្រគាត់ពិតបានផល ហើយប្រេនម៉ាកស៊ីនប៉ូសបានធ្វើឲ្យចប
ល្បីល្បាញ និងមានទ្រព្យស្តុក ស្តម្ភ ។ កាលនោះគាត់ហាក់ដូចជាតារា
ម្នាក់អញ្ចឹង ។ ប៉ុន្តែ ចរិតនិស្ស័យដែលធ្វើឲ្យគាត់ផលិត ម៉ាកស៊ីនប៉ូស
លក់បានជោគជ័យក៏ជាចរិតលក្ខណៈដែលធ្វើឲ្យគេបណ្តេញគាត់ចេញ
ពីក្រុមហ៊ុនគាត់ ចាប់ៗខាងមុខនេះដែរ ។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់ក្រុមហ៊ុនអេបផលបានសម្រេចចិត្តបណ្តេញ
ចបចេញពីក្រុមហ៊ុននៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៥ ។ មូលហេតុគឺដោយសារតែ
ចរិតសុក្រិត្យនិយម ឬចរិតនិយមភាពល្អឥតខ្ចោះ និងឥរិយាបថ គាប
សង្កត់បុគ្គលិកមិនដែលថមថយចុះម្តងណាឡើយ ។ បើសិននរណា
ម្នាក់ធ្វើមិនត្រូវ មិនតាមស្តង់ ដារគាត់ ឬធ្វើមិនបានល្អឥតខ្ចោះ គាត់នឹង
ដេរបុគ្គលិកថា “អាមនុស្សឆ្លុត” ក្លាមៗតែម្តង ។ ចរិតបាបសារ នេះ
ហើយដែលបានធ្វើឲ្យគាត់ដើរដល់ផ្លូវទាល់ជាមួយក្រុមហ៊ុន ។

ក្រោយពីចេញពីអេបផល ចបមកបង្កើតក្រុមហ៊ុននិក និងទិញក្រុមហ៊ុនពិសារ។ តែសុទ្ធតែបរាជ័យលើ រឿងបង្កើតកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ និងគ្រឿងកុំព្យូទ័រ តែត្រូវបាត់នឹង ភាពយន្តគុកគាទៅវិញ

គាត់បានមកបង្កើតក្រុមហ៊ុនថ្មីមួយទៀតដែលមានឈ្មោះថានិកកុំព្យូទ័រ (NeXT) បន្ទាប់ពីបានត្រូវ បានដេញចេញ និងរសាយចិត្តក្រុមហ៊ុន អេបផល។ គាត់យល់ថា អញ្ចឹងក៏ស្រួលដែរ ពីព្រោះគាត់អាច ធ្វើអ្វីៗ ទៅតាមចិត្តគាត់មិនថាអាក្រក់ ឬល្អយ៉ាងណាក៏ដោយ។ ក្រុមហ៊ុននិកកុំ ព្យូទ័រនេះផ្ដោតទៅលើ ទីផ្សារអប់រំដោយបង្កើតកុំព្យូទ័រប្រេនថ្មីឈ្មោះថា និក ដូចឈ្មោះក្រុមហ៊ុនដែរ។ ក្នុងគម្រោងថ្មី ចបរីករាយខ្លាំងណាស់ ដែលបានធ្វើតាមអ្វីដែលគាត់ងប់ស្រឡាញ់ ពេលគឺការងារ ឌីស្សាញរចនា។ គាត់បានចំណាយលុយរហូតដល់ទៅ ១០០,០០០ដុល្លារដើម្បីឲ្យ គេគូសឌីស្សាញ ឡូហ្គូរបស់គាត់ទៅតាមអ្វីដែលគាត់បានគូសគ្រោងឌី ស្សាញឲ្យ។ ចបចង់ឲ្យប្រអប់កេសម៉ាស៊ីនកុំព្យូទ័រ របស់និកជាប្រអប់គូ បឥតខ្ចោះមួយ។ គ្រាន់តែថ្លៃពុម្ពសម្រាប់ផលិតប្រអប់កេសម៉ាស៊ីនកុំព្យូ ទ័រ ចំណាយអស់រហូតដល់ទៅ ៦៥០,០០០ ដុល្លារបាត់ទៅហើយ។ គាត់តែងធ្វើហើយ គឺដឹងតែធ្វើហើយ។ គាត់មិនស្ដាប់នរណាម្នាក់ទេ។ បែបនេះហើយដែលធ្វើឲ្យគម្រោងផលិតកុំព្យូទ័រនិកនោះស្ទើរតែអស់ ខ្ទង់ចំណាយ។ គម្រោងកុំព្យូទ័រនិកនេះត្រូវបានពន្យារពេលរាប់ឆ្នាំ។ ចុងក្រោយពេលកុំព្យូទ័រនិកបាន ផលិតចេញហើយ វាក៏លក់មិនដាច់ ទៀតដោយសារតែមានតម្លៃថ្លៃខ្លាំងពេកសម្រាប់អតិថិជនអ្នកប្រើ ប្រាស់។ កុំព្យូទ័រនិក និងចបមិនអាចធ្វើពុះធ្វើភ្លៀងខ្លាំងនៅក្នុងទីផ្សារបាន ដូចមុនទេ ពីព្រោះតម្លៃវាក៏ ថ្លៃ ហើយកុំព្យូទ័រនោះក៏មិនសូវមានកម្មវិធី ច្រើនប៉ុន្មានដែរ។

ប៉ុន្តែចបក៏បានឆ្លៀតខ័កាសទិញភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយដែលមាន
ឈ្មោះថាពិចសារ (Pixar) ក្នុងកំឡុងពេលនោះដែរ។ គាត់ទិញភាគ
ហ៊ុនភាគច្រើនរបស់ក្រុមហ៊ុនពិចសារ ពីព្រោះគាត់ចង់បាន តំណែងជា
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល។

ប៉ុន្តែចបបានលង់ខ្លួនយ៉ាងជ្រៅ ខាតទាំងលុយក្នុងក្រុមហ៊ុននិកកុំព្យូទ័រ
ជាប់ផ្ទុំទាំងលុយជិត ៥០លានដុល្លារនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនពិចសារដែរ នៅ
មុនឆ្នាំ ១៩៨៨។ ប៉ុន្តែដល់ឆ្នាំ ១៩៨៨ វីដេអូដឺវីចល ខ្លីមួយឈ្មោះថា
តុក្កតាកំប៉ុង (Tin Toy) របស់ក្រុមហ៊ុនពិចសារបានទទួលពានរង្វាន់
“ភាពយន្តដឺវី ចលខ្លីល្អបំផុតប្រចាំឆ្នាំ ១៩៨៨” ។ ដោយបានលង់ខ្លួន
ខាតអស់ប៉ុន្មានឆ្នាំមុនផង ចបក៏បានបង្វែរពី ការផ្ដោតពីការផលិតកម្ម
វីដេអូកុំព្យូទ័រ និងគ្រឿងកំព្យូទ័រទៅផលិតខ្សែភាពយន្តតំនូរដឺវីចលដែល
អាចនឹង រកបានចំណូលក្រាស់ក្រែលវិញ។

មែន! បន្ទាប់បានបង្វែរមកផ្ដោតលើទីផ្សារភាពយន្តដឺវីចល ក្រុមហ៊ុន
ពិចសារក៏ទទួលបានជោគជ័យ មហាសម្បើម។ ពេលក្រុមហ៊ុននេះបាន
លក់ភាគហ៊ុនជាសាធារណៈ ភាគហ៊ុនរបស់ចប ពោលគឺ ៨០% បាន
កើនឡើងរហូតដល់ទៅ ១.២ពាន់លានដុល្លារ។ វាស្មើនឹងលុយគាត់វិនិ
យោគដំបូងគុណនឹង ២០ដង។ ប៉ុន្តែក្រុមហ៊ុនពិចសារមិនបានធ្វើតែ
ម្នាក់ឯងទេ តែបានចាប់ដៃគូជាមួយនឹងក្រុមហ៊ុន ដេសនី (Disney)
ហើយបង្កើតវីដេអូដឺវីចលមួយដែលមានចំណងជើងថា ដំណើរដឺវីត

របស់កុត្តកា (Toy Story) ។ រឿងកុត្តកានេះត្រូវបានចាក់បញ្ចាំងដំបូង
នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦ ហើយវាបានចំណូលកំពូលគេប្រចាំឆ្នាំ នោះដែរ ។

អានរឿងនោះទេ ពីព្រោះគាត់មិនចង់ឲ្យខ្លួនឯងមានអារម្មណ៍ខឹងទៅ លើប្អូនស្រីដែលខ្លួនទើបរក ឃើញឡើយ ។

នៅឆ្នាំ ១៩៩១ ចបក៏បានជួប និងរៀបការជាមួយអ្នកនាង ឡូរ៉េន ផូរ៉េល (Laurene Powell) ។ អ្នកទាំងពីររបង្កើតបានកូនដំបូងគាត់ឈ្មោះ ថា រីតផ្សលចប (Reed Paul Jobs) បន្ទាប់មកអេរីន (Erin) និងអ៊ីវ (Eve) ។ ប៉ុន្តែចបក៏ធ្លាប់មានកូនស្រីម្នាក់ជាមួយសង្សារចាស់គាត់ទៅ ហើយតាំងពីមុន ក្រុមហ៊ុនអេបផលក្លាយទៅជាក្រុមហ៊ុនល្បីមកម៉្លេះ ។ កូនស្រីម្នាក់នោះមានឈ្មោះថា លីសា ប្រេនណាន់ (Lisa Brennan) ដែលស្ទីវចបបានបំបោះបំបង់ចោល ពីព្រោះគាត់ខ្លាចខូចការងាររបស់ គាត់ ។ តែដោយសារមានការលើកទឹកចិត្តពីប្រពន្ធគាត់អ្នកស្រីផូរ៉េល ហើយខ្លួនលោកក៏ចង់ចំណាយពេលវេលា នៅជាមួយលីសាដែរ គាត់និង ផូរ៉េលមានទទួលយកលីសាមករស់នៅជាមួយពួកគាត់ រហូតដល់នាង បានចូលរៀនសាកលវិទ្យាល័យហារវីត ។ ចបបានខំប្រឹងប្រែងព្យាយាម ធ្វើជាឪពុកដែលសកម្ម ចំពោះលីសាដោយសារតែខ្លួនធ្លាប់បោះបង់កូន នេះចោល ។ ប៉ុន្តែលីសាជាស្លឹកឈើដែលជ្រុះមិនឆ្ងាយ ពីគល់ទេ គឺគាត់ មានចរិតឆាប់ខឹងឆេវឆាវដូចជាចបដែរ ។ ពេលខ្លះពេលខឹងគ្នាម្តងៗ ពួកគាត់មិន និយាយរកគ្នារហូតដល់រាប់ខែឯណោះ ។ ចរិតរបស់ចបគឺ មានតែពីរទេ បើមិនចូលចិត្តដប់ដល់ខ្លាំងទេ គឺដឹងតែស្អប់ខ្លាំងហើយ ។ និយាយរួមទៅ ការរស់នៅប្រាស្រ័យទាក់ទងមនុស្សក្នុងគ្រួសារគាត់ គឺ មិនខុសគ្នាអីពីការរស់នៅដែលគាត់ប្រាស្រ័យទាក់ទងនឹងបុគ្គលិកគាត់ ទេ ។

ទាញយកអេបឥឡូវនេះ

ការធ្លាក់ខ្លួនរបស់អេបផលបង្ខំឲ្យស្ទើរចបក្រឡប់មកជួយអេបផលវិញ ។ តែចបបាន ប្រមូលអំណាចខ្លួន យកមកវិញ និងបណ្តេញចោលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលចាស់ៗ ដើម្បីគាត់បានធ្វើការងារដោយស្រួល

ឥឡូវយើងមកមើលក្រុមហ៊ុនអេបផលវិញម្តង ក្រោយពេលស្ទើរចបចាក ចេញពីក្រុមហ៊ុននេះ ។ ប៉ុន្មានឆ្នាំ ក្រោយពេលចបចាកចេញពីអេបផល អេបផលបានបរាជ័យជាមួយនឹងរឿងជាច្រើន ។ នៅឆ្នាំ ១៩៩៦ ក្រុម ហ៊ុនក៏បានតែងតាំងលោកហ្គីលអាមីលីអូ (Gil Amelio) ជាស៊ីអុីអូ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ។ លោកហ្គីលអាមីលីអូចង់បានស្ទើរចបមក ជួយក្រុមហ៊ុនអេបផលវិញដើម្បីបង្កើតក្រុមការងារដែលមាន គំនិតថ្មី ស្រឡាងមួយ ។ ដើម្បីឲ្យស្ទើរចបចូលមកជួយធ្វើជាទីប្រឹក្សាឲ្យអេបផល បាន លោកក៏បាន សម្រេចចិត្តទិញក្រុមហ៊ុន និក និងកម្មវិធីរបស់និក ។

ឪកាសស្ទើរចបក៏បានមកដល់វិញ គាត់បានព្យាយាមចាប់យកកិច្ចការជា ច្រើនយកមកគ្រប់គ្រងក្នុងដៃ វិញ ។ ហើយគាត់ដាក់បុគ្គលិកសំខាន់ គាត់នៅនិកឲ្យនៅតាមតំណែងខ្ពស់ៗក្នុងក្រុមហ៊ុនអេបផល ដើម្បី បង្កើតគ្រឹះអំណាចរបស់គាត់ ។ ស្របពេលនោះដែរ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ចង់តែងតាំងស្ទើរចប ជាស៊ីអុីអូសារជាថ្មី ពីព្រោះពួកគេគិតថាលោកហ្គី លអាមីលីអូមិនមែនជាអ្នកអាចជួយសង្គ្រោះអេបផល បានទេ ។ ប៉ុន្តែ ចបបដិសេដមិនទទួលយកទេ ហើយសុំត្រឹមនៅតំណែងជាទីប្រឹក្សា ដដែល ហើយក៏ជួយ រកស៊ីអុីអូថ្មីឲ្យដែរ ។ ចបបានប្រើមុខងារទីប្រឹក្សា របស់គាត់ដើម្បីកសាងឥទ្ធិពលខ្លួនឡើងវិញនៅក្នុង ក្រុមហ៊ុនអេបផ ល ។ គាត់ថែមទាំងបង្ខំឲ្យក្រុមប្រឹក្សាភិបាលដែលធ្លាប់ចង់តែងតាំង គាត់ឲ្យឡើងកាន់ តំណែងស៊ីអុីអូនោះលាលប់ពីតំណែងវិញម្តង

ដោយសារតែគាត់មានអារម្មណ៍ថាវត្តមានពួកគេធ្វើឲ្យ គាត់ជួយស្រោចស្រង់ក្រុមហ៊ុនយឺតយ៉ាវ ។

ក្នុងអំឡុងពេលនោះដែរ គាត់ក៏បានបង្កើតការសហការគ្នាជាដៃគូជាមួយគូសត្រូវអេបផល គឺម៉ៃក្រូសូហ្វ (Microsoft) ។ ពួកគេសហការគ្នាដើម្បីបង្កើតកម្មវិធីម៉ៃក្រូសូហ្វអ៊ែរហ្វីសសេរីថ្មីមួយសម្រាប់កុំព្យូទ័រម៉ាក ។ ការសហការគ្នាលើគម្រោងនេះចុងក្រោយបានធ្វើឲ្យមានជម្លោះគ្នានឹងគ្នារាប់ឆ្នាំទាក់ទងរឿងកម្មសិទ្ធិ ឡើងតុលាការជាច្រើនលើកច្រើនសារ ។ ប៉ុន្តែគម្រោងថ្មីនេះក៏បានធ្វើឲ្យភាគហ៊ុនអេបផលឡើងដូចកាំជ្រួចដែរ ។

ទីបំផុត គាត់ក៏បានទទួលតំណែងជាស៊ីអូអូរបស់អេបផល ហើយគាត់បានសម្រេចចិត្តកាត់ចោលផលិត ផលមួយចំនួន ដើម្បីឲ្យមានអេបផលផ្ដោតទៅលើតែផលិតផលពីរបីមុខទៅបានហើយ គឺមកផ្ដោតតែលើកុំព្យូទ័រតាំងលើតុ និងឡេបតូប ទាំងសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ធម្មតាទាំងសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ក្នុង ក្រុមហ៊ុន ។ តែ៤មុខនេះទេ ។

ចបពិតជាអាចជួយស្រោចស្រង់អេបផលឲ្យរួចផុតពីចង្កូមមច្ចុរជពិតប្រាកដមែន ពីព្រោះក្នុងពេលដែល គាត់ឡើងកាន់តំណែងស៊ីអូអូពេញមួយឆ្នាំក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ អេបផលក៏បានស្គាល់លុយចំណេញជាថ្មីម្តង ទៀតចំនួន ៣០៩លានដុល្លារអាមេរិក ។ បើមើលទៅឆ្នាំទៅមិ

ស្ទីវ ចប

សង្ខេបនិងរៀបរៀងដោយអេបbookeyond

ញវិញ អេបផលខាតរហូតដល់ជាង ១ពាន់លានដុល្លារអាមេរិកឯ
ណោះ។

ស្ទីវ ចប

សង្ខេបនិងរៀបរៀងដោយអេបbookeyond

គំនិតចង់បង្កើតអេបផលស្តរ ពោលគឺផ្សារអនឡាញសម្រាប់ដាក់លក់ ផលិតផលកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ មិនមាន ការឯកភាពពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអេប ផលឡើយ ពីព្រោះពួកគេសង្កេតឃើញថាក្រុមហ៊ុនធំៗ ជាច្រើនដែល ធ្លាប់បានបង្កើតផ្សារប្រភេទនេះបានបរាជ័យច្រើនណាស់។ ប៉ុន្តែ ចបក៏ នៅតែមានឪកាស បង្កើតវាដោយសាកល្បងបាន ដោយសារពាក្យ បញ្ចុះបញ្ចូលដ៏ប៊ិនប្រសប់របស់លោក។

ទីបំផុត អេបផលស្តរក៏បានដាក់ឱ្យដំណើរការឡើងនៅខែ ០៥ ឆ្នាំ ២០០១ ហើយពិតជាទទួលបានជោគ ជ័យខ្លាំងបំផុតដូចអ្វីដែលចប ធ្លាប់រំពឹងទុក។

អេបផលបានបង្កើតអាយផត អាយហ្វូន និងអាយផេតឡើងដើម្បីចង់គ្រប់គ្រង ឧបករណ៍ឌីជីថលទាំងឡាយ

ចបមានចក្ខុវិស័យចង់ឲ្យកុំព្យូទ័រឯកជនមិនមែននៅត្រឹមតែជារូបរាងកុំព្យូទ័រលើតុ និងកុំព្យូទ័រឡេបថប់ ប៉ុណ្ណឹងទេ តែឲ្យក្លាយទៅជាឧបករណ៍ឌីជីថលដទៃទៀតដែលយកលំនាំតាមកុំព្យូទ័រឯកជន ជាពិសេសគឺឧបករណ៍ទាំងនោះត្រូវមានកម្មវិធីអស្ចារ្យៗដូចក្នុងកុំព្យូទ័រឯកជនដែរ។ ដើម្បីសម្រេច យុទ្ធសាស្ត្រនេះបាន ជាដំបូង គាត់បានបង្កើតអាយផត (iPod) ដែលជាឧបករណ៍ដែលអាចផ្ទុកចម្រៀង បានរាប់ពាន់បទ ដែលមានប៊ុតុងទ្រង់ទ្រាយជារង្វង់សម្រាប់បញ្ជា និងមានអេក្រង់សម្រាប់មើល និងប្រើបច្ចេកវិទ្យាហាតឌីសថ្មី។

មនុស្សជាច្រើនមិនជឿទាល់តែសោះថាឧបករណ៍ចាក់ចម្រៀងអាយផតនេះនឹងអាចមានគេទិញក្នុងតម្លៃ ៣៩៩ដុល្លារដែលជាតម្លៃកប់ពពកមួយទេ។ ប៉ុន្តែ អាយផតពិតជាធ្វើឲ្យមនុស្សគ្រប់គ្នាស្រឡាញ់កាំងពីព្រោះវាពិតជាជោគជ័យខ្លាំងមែនទែនដល់ថ្នាក់គ្រាន់តែចំណូលលក់បានពីអាយផតសរុប គឺវាស្មើនឹងពាក់កណ្តាលរបស់ក្រុមហ៊ុនអេបផលទាំងមូលទៅហើយ។

ក្រោយមកទៀតនៅឆ្នាំ ២០០៧ ចបក៏បានបង្កើតអាយហ្វូនឡើង (iPhone)។ មូលហេតុគឺគាត់គិតថា បើគេបង្កើតទូរស័ព្ទឡើងដោយបញ្ចូលម៉ាស៊ីនចាក់ចម្រៀងក្នុងនោះស្រាប់ អាយផតគាត់នឹងដួលរលំ។ ដូច្នេះគាត់ក៏បង្កើតអាយហ្វូនដែលមានម៉ាស៊ីនចាក់ចម្រៀងក្នុងនោះឲ្យ

បានមុនគេទៅ។ ក្រោយមកទៀត ក៏នៅតែមានគេរិះគន់ដដែលថា វាមិនដែលមានអ្នកទិញទូរស័ព្ទមួយដែលមានតម្លៃ ៥០០ដុល្លារទេ។ ប៉ុន្តែយុទ្ធសាស្ត្រកំណត់តម្លៃរបស់អេបផលទៅលើអាយហ្វូនពិតជាធ្វើឲ្យម្នាក់ៗនិយាយលេងចេញ។ អាយហ្វូនពិតជាទទួលបានប្រជាប្រិយភាពយ៉ាងខ្លាំង ហើយមកទល់ឆ្នាំ ២០១០ ចំណូលលក់បានមកពីអាយហ្វូនមានទំហំច្រើនជាងពាក់កណ្តាលនៃទំហំចំណូលលក់ទូរស័ព្ទដៃក្នុងលោកសរុបទៅទៀត។

យុទ្ធសាស្ត្រចុងក្រោយរបស់ចបគឺបង្កើតកំពូទ័របន្ទះមួយទៀត ដែលអេបផលឲ្យឈ្មោះថា អាយផេត (iPad) និងបានដាក់លក់ជាផ្លូវការនៅខែមករា ២០១០។ អាយផេតក៏ទទួលបានជោគជ័យមិន ធម្មតាដែរ។ ត្រឹមតែមួយខែដំបូងសោះ វាអាចលក់បានរហូតដល់ទៅជាង១លានគ្រឿងឯណោះ។ ហើយត្រឹមរយៈពេល ៩ខែ វាអាចលក់បានរហូតទៅដល់ ១៥លានគ្រឿង។ ប៉ុន្តែមុននឹងអាយផេតចេញ លក់ ចបបានបង្ហាញពីអាយផេតជាសាធារណៈទៅហើយ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យសារព័ត៌មានយកព័ត៌មាន នេះទៅធ្វើឲ្យខូចអស់រលីង។ ប៉ុន្តែត្រឹមប៉ុណ្ណឹង វាមិនបានបញ្ឈប់ភាពជោគជ័យរបស់អាយផេតឡើយ។ ពេលគឺលក់អស់ ១៥លានគ្រឿងក្នុងរយៈពេលត្រឹមតែ ៩ខែប៉ុណ្ណោះ។

ចរិតត្រួតត្រាគ្រប់គ្រងជារបស់ខ្លួនឯងធ្វើឲ្យចបបង្កើតការប្តឹងប្តល់អ្នកជុំវិញ ដែលអាចផលិតបានស្រដៀង ខ្លួន

បីលហ្គេតយល់ឃើញចំពោះអាជីវកម្ម និងបច្ចេកវិទ្យាខុសស្រឡះតែម្តង ។ បីលហ្គេតមានការបើក ទូលាយច្រើន ។ គាត់ព្រមលក់អាជ្ញាប័ណ្ណប្រព័ន្ធដំណើរការកំពូទ័រ និងកម្មវិធីនានារបស់គាត់ទាំងអស់ ទៅឲ្យភាគីទី៣ ។ ជាការពិត បីលហ្គេតក៏ធ្លាប់សរសេរកម្មវិធីសម្រាប់ម៉ាកស៊ីនថូសរបស់អេបផល ម្តងដែរ ។ ប៉ុន្តែទំនាក់ទំនងនេះបានបង្កើតឲ្យមានជម្លោះរវាងបីលហ្គេត និងចបពេញមួយជីវិត ។ ចបបានចោទប្រកាន់បីលហ្គេតថាបីលហ្គេតបានបង្កើតប្រព័ន្ធដំណើរការវីនដូ (Windows OS) ឡើង ដោយលួចចម្លងប្រព័ន្ធដំណើរការរបស់ម៉ាកស៊ីនថូសរបស់ខ្លួន ។ ការពិតគឺថា ទាំងម៉ាកស៊ីនថូស ទាំងវីនដូសុទ្ធតែលួចចម្លងខ្លះៗ ពីក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាមួយទៀតឈ្មោះថា ស៊ីរ៉ាក់ (Xeror) ។

ក្រោយមកទៀត ចបក៏មានជម្លោះជាមួយនឹងហ្គូហ្គលដែរ ។ ពេលហ្គូហ្គលបង្កើតប្រព័ន្ធដំណើរការ ទូរស័ព្ទដៃវីឡាតដែលមានឈ្មោះថា អេនត្រាយ (Android OS) ចបបានចោទថាហ្គូហ្គលបានលួចយក មុខងារជាច្រើនរបស់ប្រព័ន្ធដំណើរការរបស់អាយហ្គូន ។

ទាំងម៉ៃក្រូសុហ្វ (Microsoft) ទាំងហ្គូហ្គល (Google) សុទ្ធតែជឿជាក់លើការបើកចំហបច្ចេកវិទ្យាឲ្យ ទូលំទូលាយ និងការប្រកួតប្រជែងហើយជឿថាបើបច្ចេកវិទ្យាណាមួយល្អជាង នោះវានឹងសុះសាយ លឿនជាងហើយ ។ ប៉ុន្តែចបវិញមិនអញ្ជឹងទេ ។ សំខាន់គឺមិនចង់ឲ្យនរណា

មកធ្វើដូចខ្លួន គឺដឹងតែចោទ ប្រកាន់គេឯងថាលួចគំនិតខ្លួន និងគោល
គំនិតពីអេបផល ។

មនុស្សប្រភេទចបជាមនុស្សដែលចូលចិត្តគ្រប់គ្រងត្រួតត្រាលើគេហ្សស
ប្រមាណ ដូច្នេះហើយសូម្បី តែផលិតផលខ្លួនក៏គាត់ខំប្រឹងការពារមិន
ឲ្យគេលួចចម្លងរបស់គាត់ដែរ ហើយក៏ព្យាយាមលាក់ របស់ខ្លួនខ្លាំង
បំផុតដែរ។ ដល់ពេលមានគេធ្វើបានស្រដៀងលោក លោកក៏ខឹង
សម្បារភ្លាម។ អញ្ចឹងហើយបានជាលោកចូលចិត្តប្តឹងប្តល់គេឯងហ្នឹងឯ
ង។

តាមពិតទៅ ចបមិនត្រឹមតែប្រកួតឈ្នះតែជាមួយអ្នកខាងក្រៅទេ តែក៏
ឈ្នះដេរប្រមាថបុគ្គលិកនៅ ខាងក្នុងក្រុមហ៊ុនអេបផលដែរ បើឃើញ
ថានរណាម្នាក់មិនខ្វល់ពីសុក្រឹតភាព។ បើមិនត្រូវដេរហុយ ផ្សេងទេ ក៏
ត្រូវដេញចេញនឹងកន្លែងដែរ។ បើគាត់យល់ថាបុគ្គលិកណាម្នាក់មិន
មែនជាបុគ្គលិកកំពូល លំដាប់ A ទេ និងធ្វើការងារមិនបាន ៩០ម៉ោង
ក្នុងមួយអាទិត្យទេ គាត់មិនស្តីមិនថាឲ្យទេ គឺគាត់ បណ្តេញចេញពីក្រុម
ហ៊ុនភ្លាមៗតែម្តង។ បើបុគ្គលិកគាត់ធ្វើមិនទាន់តាមការបញ្ជាទិញរបស់
អតិថិជនទេ គាត់នឹងសំពងគ្រប់គ្នានៅក្នុងប្រជុំ និងស្រែកដេរគេពេញ
អង្គប្រជុំតែម្តង។ ឥរិយាបថអាក្រក់សាហាវ បែបនេះ គឺដោយសារតែ
គាត់គិតតែពីចង់បានភាពល្អឥតខ្ចោះ ឬសុក្រឹតភាពនិយមពេក។

ចបស្លាប់មុនការគ្រោងទុក ដោយសារតែចចេសមិនស្តាប់ និងចង់ធ្វើអ្វីដែល ប្លែកខុសពីភាពដដែលៗ

នៅឆ្នាំ ២០០៣ ស្ទីវចបបានដឹងថាខ្លួនមានជម្ងឺមហារីក ប៉ុន្តែគាត់មិនស្តាប់តាមដំបូន្មានរបស់ពេទ្យទេ តែគាត់ធ្វើតាមគំនិតខ្លួនគាត់វិញ គឺព្យាបាលតាមការចាក់ម្ជុលវិទ្យាសាស្ត្រ និងការតបអាហារ ញ៉ាំតែបន្លែ។ ដូចយើងដឹងហើយថាស្ទីវចបមិនចូលចិត្តធ្វើអ្វីៗតាមទំនៀមទម្លាប់ដដែល ចាស់គម្រិលទេ ជាពិសេសលើការបង្កើតឌីស្យាញផលិតផលគាត់អញ្ជឹង គាត់ចូលចិត្តបង្កើតអ្វីដែលថ្មីៗ មិនចង់ធ្វើអ្វីៗដែលចាស់ៗ ដូចតែគេដូចតែឯងដដែលៗទេ។ គ្រូពេទ្យថាឲ្យគាត់ប្រញាប់វះកាត់ប៉ុន្តែគាត់បដិសេធដមកធ្វើតាមវិធីគាត់អស់រយៈពេល ៩ខែ។

ពេលវេលាចេះតែកន្លងផុតទៅ ជម្ងឺមហារីកក៏បានរីកដុះដាលខ្លាំងឡើងៗ ទីបំផុត គាត់ក៏សម្រេចចិត្ត វះកាត់កោសិកាមហារីកងាប់ៗចោល។

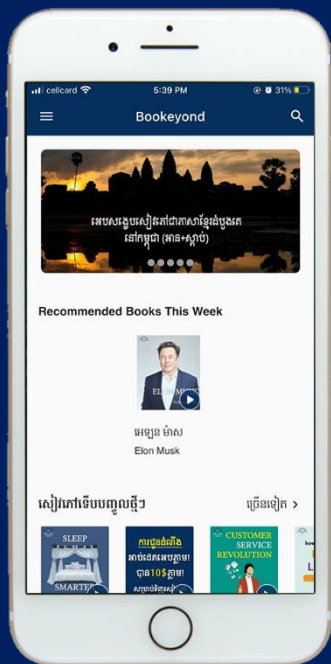
ប៉ុន្តែជម្ងឺក៏បានធ្វើទុក្ខឡើងសារជាថ្មីនៅឆ្នាំ ២០០៨ ប៉ុន្តែគាត់នៅតែចចេសខំប្រឹងហូបតែផ្លែឈើ និងបន្លែដើម្បីព្យាបាលខ្លួនឯង។ ជាលទ្ធផលគាត់ស្រកទម្ងន់អស់ជិត ២០គីឡូ។

ក្រោយមក ចបក៏សម្រេចចិត្តតាមការល្អងលោមបញ្ចុះបញ្ចូលឲ្យវះកាត់ដូរលំពែង ប៉ុន្តែសុខភាពគាត់ វាបានដល់ដំណាក់កាលដែលមិនអាចស្រោចស្រង់បានបាត់ទៅហើយ។

ទីបំផុតនៅឆ្នាំ ២០១១ ស្ទីវចបក៏បានលាចាកលោកទៅ មុនអាយុ ពីព្រោះបើគាត់ស្លាប់តាមវិជ្ជះបញ្ញា របស់គ្រូពេទ្យ គាត់អាចនឹងរស់នៅ បានយូរជាងនេះ។ គាត់បានបន្សល់ទុកកេរ្តិ៍មរតកដែលជាកំពូលទ័រ ប ច្នេកវិទ្យាដែលមានតម្លៃខ្ពស់បំផុតមួយនៅក្នុងពិភពលោក។ ទោះបីជា ម៉ែក្រូសូហ្វូគូសត្រូវធំបង្អស់ របស់ចបបានប្រើយុទ្ធសាស្ត្របើកចំហជើង មេឃ ពោលគឺបើកចំហអាជ្ញាប័ណ្ណរបស់ខ្លួនលក់ឲ្យកំពូលទ័រ ទាំងឡាយ ក្នុងលោក និងគ្រប់គ្រងលើឧស្សាហកម្មកំពូលទ័រពាសពេញពិភពលោក ជាច្រើនឆ្នាំក៏ដោយ ក៏អេបផលរបស់ចបបានឡើងខ្ពស់ជាងក្រុមហ៊ុនម៉ែ ក្រូសូហ្វូ បើគិតពីតម្លៃរបស់ក្រុមហ៊ុនទាំងមូល។

សារសំខាន់

“គិតផ្សេង” គឺជាពាក្យពីរម៉ាត់យ៉ាងខ្លីដែលសង្ខេបគោលជំនឿសំខាន់បំផុតរបស់ចប ដែលមាន ន័យថាគិតកុំឲ្យដដែលៗ គិតកុំឲ្យដូចគេ គិតឲ្យថ្មីស្រឡាង និងមិនធ្វើតាមប្រពៃណីដដែលៗឡើយ។

- 1- អេប bookeyond មានសៀវភៅជាង ២៣០ក្បាលហើយ
- 2- ហើយតែងតែបញ្ចូលសៀវភៅថ្មីៗ 3+ ក្បាល រៀងរាល់សប្តាហ៍
- 3- ទិញក៏បាន ភ្ជាប់គម្រោងក៏បាន

សូមចុចប៊ូតុងខាងស្តាំដើម្បីទាញយកអេប [ទាញអេប](#)

សូមចុចប៊ូតុងខាងស្តាំដើម្បី join គេឡេក្រាមយើង [គេឡេក្រាម](#)